

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/47/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116208324
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2018:7116208324.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Denisou Novotnou Mlinárčsikovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého Y. E. H., A.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov matka: P. Q., A.. XX.X.XXXX, W. M. XX, O.Š., zast. JUDr. Vladimír Habiňák, advokát so sídlom Kuzmányho 57, Košice a otec: Y. C. H., A.. X.X.XXXX, bytom Q. X, O., v konaní o úpravu styku starej matky F. P. C., A.. XX.X.XXXX, bytom S. I., X-X-I., F. T. Y., P., W., Š., zast. JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka so sídlom Štúrova 20, Košice takto

rozhodol:

I. Návrh starej matky **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Stará matka návrhom doručeným súdu dňa 14.4.2016 žiadala, aby upravil styk mal. Y. E. H., A.. XX.X.XXXX s jeho starou matkou F. P. C., A.. XX.X.XXXX tak, že maloletého môže mať u seba v párných rokoch dva párne týždne v mesiaci august, v nepárných rokoch dva párne týždne v mesiaci júl a v párných rokoch celý 52. týždeň. Za tým účelom si ho môže odvieť z bytu jeho matky, kde ho v stanovenom čase aj odovzdá s tým, že jeho prepravu, odvedenie alebo vzdanie z bytu matky vykoná otec maloletého.

2. Matka s návrhom na úpravu styku maloletého dieťaťa so starou matkou nesúhlasila, žiadala ho zamietnuť.

3. Otec sa k podanému návrhu vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 1.6.2016. S návrhom starej matky súhlasil, pričom pripojil fotky mal. syna s babkou a dedkom z jeho strany a tiež mal. kresby, ktoré ukazujú na fakt, že jeho rodičia sú pre syna dôležití a nesmie im byť v ich vrúcnostiach nejako bránené ďalšími osobami.

4. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v rodine mal. dieťaťa písomným podaním doručeným súdu dňa 16.6.2016 uviedol, že rodičia sa nevedia dohodnúť na úprave styku počas letných prázdnin a preto odporúča návrh starej matky zamietnuť a upraviť styk medzi rodičmi počas letných prázdnin tak, aby otec dieťaťa mal možnosť v čase zabezpečovania starostlivosti o maloletého syna navštíviť starú matku dieťaťa a tak jej umožniť osobný kontakt s maloletým. Je potrebné zdôrazniť, že aj matka má právo plnohodnotne tráviť letné prázdniny s maloletým synom a čas, ktorý jej bude vymedzený, bol rovnaký ako otcovi.

5. Na pojednávaní dňa 7.3.2018 stará matka navrhla, aby bola oprávnená stretávať sa s maloletým dieťaťom každoročne v čase letných prázdnin v trvaní 4 týždne v mieste jej bydliska tak, že v párnom

roku od prvej augustovej nedele od 18:00 hod. do nedele po štyroch týždňoch do 18:00 hod., v nepárnom roku od prvej júlovej nedele od 18:00 hod. do nedele po štyroch týždňoch do 18:00 hod. s tým, že maloleté dieťa preberie prostredníctvom otca maloletého v čase začiatku styku v mieste bydliska rodiča, u ktorého sa maloleté dieťa bude nachádzať v starostlivosti a odovzdá maloletého prostredníctvom otca v čase konca styku v mieste bydliska toho z rodičov, ktorý bude mať maloletého následne v starostlivosti. Stará matka má právo stýkať sa s maloletým každý párný rok v mieste jej bydliska v čase poslednej decembrovej nedele od 18:00 hod. do nasledujúcej nedele do 18:00 hod. s tým, že maloleté dieťa preberie prostredníctvom otca maloletého v čase začiatku styku v mieste bydliska rodičov, u ktorého sa maloleté dieťa bude nachádzať v starostlivosti a odovzdá maloletého prostredníctvom otca v čase konca styku v mieste bydliska toho z rodičov, ktorý bude mať maloletého následne v starostlivosti.

6. Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 7.3.2018 pripustil zmenu návrhu.

7. Z výpovede starej matky bolo zistené, že táto je starou matkou mal. Y. E. H., A.. XX.X.XXXX, ktorý sa narodil rodičom matke P. Q. Y. E. Y. H., ktorý je jej synom. Rodičia maloletého neuzavreli manželstvo, ale v čase jeho narodenia spolu žili v jednom byte. V roku 2014 partnerský vzťah ukončili starostlivosť o maloletého, je upravená len dočasne a to predbežným opatrením uznesením zo dňa 29.6.2015 sp. zn. 8CoP 242/2015. Na Okresnom súde Košice I prebieha konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu pod sp. zn. 18P/129/2014. V zmysle vyššie uvedeného predbežného opatrenia je zverený maloletý do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s tým, že každý párný kalendárny týždeň je v starostlivosti matky a každý nepárný kalendárny týždeň v starostlivosti otca. Nakoľko žije na P. osobne sa vída s vnukom len pár týždňov do roka a jej styk s ním je obmedzený predovšetkým na kontakt cez internet. Počas týždňa keď je maloletý v starostlivosti otca, si spolu volajú prostredníctvom skypu takmer každý deň.

8. V čase keď boli rodičia maloletého v partnerskom vzťahu chodili za ňou všetci traja približne dvakrát do roka. Odkedy ukončili spolužitie, bráni jej matka maloletého opakovane v styku s vnukom, napriek tomu, že na to má zákonné právo. Poslednú návštevu u nej musel maloletý s otcom skončiť predčasne, nakoľko počas ich pobytu na P. bolo vydané predbežné opatrenie, a ktorým sa menila vtedajšia úprava v starostlivosti o maloletého. V čase odchodu zo Slovenska bol maloletý na základe uznesenia zo dňa 12.5.2015 sp. zn. 18P/129/2014 v osobnej starostlivosti otca. Aj napriek tomu, že matka maloletého vedela, že maloletý je na návšteve u nej, podala trestné oznámenie na políciu. Jej tvrdila, že jej syn otec maloletého uniesol ich syna, nakoľko jej ho neodovzdal do starostlivosti v zmysle uznesenia zo dňa 29.6.2015. Predmetné uznesenie bolo doručené až viac ako týždeň po odchode zo Slovenska a teda nemal ako vedieť, že maloletý by mal byť každý párný týždeň u matky. Napriek snahe jej syna a právnej zástupkyne matka maloletého nebola ochotná umožniť vnukovi ostať u nej počas jej párneho týždňa, aj keď otec maloletého bol ochotný nahradiť jej stratený týždeň po návrate na Slovensko. Z tohto dôvodu bola prítomnosť vnuka obmedzená z pôvodných päť týždňov len na tri. Aj napriek tomu, že jej zdravotný stav nie je veľmi dobrý podstúpila v decembri 2015 cestu na Slovensko za vnukom. V čase keď bol vnuk v starostlivosti matky, nemala umožnené stretávať sa s ním, dokonca matka maloletého neumožnila, aby sa s ním rozlúčila keď odchádzala.

9. Zároveň chce poukázať na skutočnosť, že starí rodičia maloletého zo strany matky s ním trávajú v podstate každý deň. Nie je im nijakým spôsobom bránené v styku s ním. Dokonca ho matka často necháva u babky keď ide do práce alebo von s kamarátmi. Okrem toho negatívne ovplyvňuje aj nazeranie maloletého aj na ňu, keď sa mu snaží nahovoriť, že nie je jeho babka a zakazuje mu ísť za ňou.

10. Napriek všetkým prekážkam má s vnukom veľmi dobrý a blízky vzťah, preto len veľmi ťažko znáša, že sa s ním nemôže stretávať častejšie.

11. Stará matka uvedené skutočnosti potvrdila aj vo svojej výpovedi. Trvala na tom, že s maloletým vnukom je v kontakte iba v čase keď sa tento nachádza v starostlivosti otca. Pokiaľ je maloletý v starostlivosti matky, nemá s ním žiadny kontakt.

12. Matka vo svojej výpovedi nesúhlasí s úpravou styku maloletého dieťaťa so starou matkou a rovnako nesúhlasí ani z dôvodmi, ktoré vo svojom návrhu uviedla. Jej dôvody považuje za nepravdivé, odporujúce si aj výslovne účelové. Nemajú nič spoločné so skutkovým stavom. Je toho názoru, že starej matke je umožnený styk s maloletým dieťaťom, preto zastáva názor, že tento návrh starej matky je

nedôvodný a výslovne účelový. Hlavným účelom návrhu zo strany starej matky, je umožniť otcovi dieťaťa nerušený styk s dieťaťom štyri týždne počas letných prázdnin, resp. sviatkov a na druhej strane obmedziť jej styk so synom na štyri týždne počas letných prázdnin, resp. sviatkov. Dôkazom toho je aj to, že stará matka nepožaduje upraviť styk s maloletým dva týždne nasledujúce bezprostredne po sebe, ale navrhuje dva párne týždne v júli, resp. v auguste a 52. (párny týždeň). Z uvedeného je zrejmé, že stará matka sa domáha úpravy styku s maloletým, avšak len na úkor matky. Pokiaľ ide o dôvody, ktoré uvádza stará matka, tieto sú nepravdivé, výslovne účelové a nemajú nič spoločné s reálnym stavom. Spoločné spolužitie s otcom maloletého dieťaťa ukončili dňa 28.8.2014. Od tohto momentu sa snažila s otcom dohodnúť na všetkých dôležitých veciach ohľadom syna vrátane letných dovolení. Dňa 18.3.2015 zaslala otcovi email, v ktorom sa snažila dohodnúť a naplánovať dovolenky v letných mesiacoch, pričom priamo v emaily sa pýta otca, kedy by chcel maloletého syna vziať na P.. Ďalší email mu zaslala dňa 17.6.2015, kde sa opäť snaží dohodnúť s otcom maloletého letnú dovolenku.

13. V roku 2016 otcovi dieťaťa zaslala email dňa 11.3.2016 a 13.4.2016 kde sa snažila opäť dohodnúť letnú dovolenku. Na žiaden email jej však neodpovedal. Preto tvrdenie starej matky, že bráni maloletému opakovane v styku s vnukom je nepravdivé a pre ňu zarážajúce.

14. Pokiaľ ide o tvrdenie starej matky, že poslednú návštevu na P. v júli 2015 musel maloletý s otcom skončiť predčasne z dôvodu, že nebola ochotná umožniť jej vnukovi ostať u nej počas jej párneho týždňa aj napriek snahe otca maloletého syna, ktorý bol údajne ochotný nahradiť jej stratený týždeň po návrate zo Slovenska, tieto tvrdenia sú rovnako nepravdivé. Dňa 9.7.2015 prostredníctvom svojho právneho zástupcu poslala list právnej zástupkyňi otca dieťaťa, ktorý zaslala aj priamo otcovi a v ktorom navrhuje ústretové konanie, aby jej odovzdal maloletého v nedeľu dňa 19.7.2015 o 18.00 hod. pred jeho bytom s tým, že z jeho strany bude tento termín bezodkladne nahradený nasledujúci párny týždeň (od 5.7.2015 až 12.7.2015) v nasledujúcom nepárnom týždni (t.j. 27.7.2015 až 2.8.2015). Týmto jednoznačne preukázala, že nebola dôvodom na ich predčasné ukončenie návštevy u starej matky. Matka uvádza, že nebráni synovi v styku s jej starou matkou. Osobne nepociťuje nič zlé voči starej matke. Počas jej návštev na Slovensku nikdy nebránila, aby sa maloletý so starou matkou stretol, prípadne rozlúčil. Syna sa snaží viesť k účte k starým rodičom ako aj k otcovi maloletého dieťaťa. Poukázala aj na to, že na Okresnom súde Košice I je vedené konanie sp. zn. 18P/129/2014 vo veci úpravy práv a povinností k mal. dieťaťu, kde navrhuje okrem iného aj rozdielnu úpravu styku rodičov s maloletým počas letných prázdnin.

15. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že F. P. C. je jeho matka, t.j. stará matka maloletého dieťaťa. Stotožňuje sa s tvrdeniami svojej matky, že bývala partnerka P. Q. sústavne bráni synovi v styku s jeho starou matkou a snaží sa ju vylúčiť zo synovho života a blízkeho okruhu tým, že odmieta povoliť synovi vycestovať so starou matkou do zahraničia alebo za to požaduje iné výhody, resp. vydiera. Nezáleží jej na synovi, len na tom, aby im ublížila a vyťažila zo situácie. V lete 2015 počas toho ako bol syn predbežne zverený do jeho starostlivosti, po oboznámení cesty vopred bývalej partnerke vycestoval za svojou rodinou. Bývalá partnerka, t.j. matka maloletého mala vedomosť aj informácie o všetkom. Počas spoločného života tam boli viackrát. Kým boli mimo Slovenska, postarala sa o zrušenie predbežnej úpravy styku a nahlásila ho na políciu a Interpolu za únos dieťaťa. Okrem traumy a strachu, ktorý tým spôsobila synovi, jemu a celej rodine sa museli vrátiť skôr a zakúpiť nové letenky. Keď jeho matka cestuje viackrát do roka na niekoľko týždňov za vnukom na Slovensko, vždy to vopred dlhodobo plánujú, keďže syna majú v striedavej starostlivosti, tak aby s ním potom mohla byť aj stará matka. Vek a zdravotný stav starej matky je v tomto tiež veľmi rozhodujúci nehovoriac o fyzickej a finančnej náročnosti cestovania z ostrova P., na ktorom žije. Viackrát keď sa stará matka už mala vrátiť domov a syn bol ten týždeň u svojej matky, žiadal ju len o pár minút, aby sa mohla stará matka s vnukom rozlúčiť, no matka dieťaťa čakala vždy do poslednej chvíle, aby to nakoniec aj tak odmietla, alebo vydierala a požadovala niečo za to, že jej to umožní. Vôbec pritom nebrala do úvahy citovú väzbu syna na starú matku, ktorá je veľmi silná a vrúcna. Keď sa syn potom vrátil od matky ku nemu a nenašiel tam svoju starú matku, bol z toho rozrušený, nešťastný, plakal dlho do noci a kričal, že nenávidí mamku. Bývalá partnerka a jej rodina neustále ho slovne atakujú a takisto aj starú matku pred maloletým. Od útleho veku mu hovoria, že sú zlí, že ho chcú zbiť. Hovoria mu, že nie je jeho otec a ona nie je jeho babka, že ju nesmie ľúbiť. Zhadzujú a zosmiešňujú v jeho očiach jej osobnosť. Raz prišiel syn s tým, že babka, ktorú nazýva mamie, je už stará a on vie, že zomrie. Opýtal sa ho prečo o tom rozmýšľa a ako ho to napadlo, povedal, že mu to povedala mamka s babkou. Dokonca sa ho snažili naučiť, že keď sa ho niekto bude pýtať na starú matku, musí povedať, že ju neľúbi, lebo nie znamená áno a áno znamená nie. Keď mu o tom syn porozprával, bol

z toho šokovaný kam až boli schopní zísť. Stará matka požaduje úpravu styku, pretože už nevládze tak často cestovať za vnukom. Priame lety sú veľmi obmedzené a finančne náročné. Tiež pretože syn miluje more a pláž, byť u starej matky a neustále hovorí o tom, že chce ísť k mamie a papie (babka a dedko z jeho strany) a že mu veľmi chýbajú. Často hovorí, že tam je doma, čo je na ňom aj vidieť zakaždým keď k nim ide. Rovnako chce poukázať aj na to, že starej matke zo strany matky nie je nijako styk s mal. obmedzovaný, dokonca má vedomosť o tom, že bývalá partnerka ho súčasne necháva alebo sú zo synom stále u nej. Preto by bol rád keby bolo synovi umožnené byť aj so starou matkou z jeho strany tak, ako to v návrhu žiada.

16. Okresný súd Košice I vo veci rozhodol rozsudkom dňa 23.1.2017.

17. Proti rozsudku podala matka a stará matka odvolanie.

18. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 7CoP 100/2017 zo dňa 30.11.2017 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

19. Stará matka prostredníctvom advokáta uviedla, že vzťah medzi malolekým dieťaťom a starou matkou je vrúcny a matka bráni takémuto kontaktu so starým rodičom, ktorí sú na návšteve Slovenska a odmieta umožniť malolekému, aby sa s nimi rozlúčil len pred odletom na letisko a odkazuje ich na to, aby išli za malolekým do škôlky. Poukazuje na to, že stará matka, otec sa snažili o komunikáciu s matkou ohľadne priebehu letnej dovolenky a s tým súvisiace náklady na zabezpečenie letenky na P. s veľkým predstihom.

20. Matka prostredníctvom advokáta uviedla, že so zmeneným návrhom starej matky nesúhlasí a zotrávajú na všetkých vyjadreniach v priebehu konania. Matka uviedla, že styk starej matky s malolekým prebieha a prebiehal aj v súčasnosti v roku 2017 a v roku 2018.

21. Kolízny opatrovník uviedol, že dieťa má vrúcny vzťah k starým rodičom. Pozitívny vzťah bol preukázaný aj fotkami, pričom samotné dieťa o tom hovorilo, nepoprel to ani jeden z rodičov. Naďalej kolízny opatrovník zotráva na názore, že je dôležité, aby sa rodičia v prvom rade dohodli na úprave rodičovských práv a povinností tak, aby úprava styku so starou matkou a malolekým dieťaťom neobmedzovala čas strávený s rodičmi.

22. Otec zotrval na názore, že matka bráni styku malolekého dieťaťa so svojimi starými rodičmi. Maloleký si výslovne žiada stretávanie sa, miluje šport, pričom je ochotný vzdať sa tréningu, hokeja, len aby videl svojich starých rodičov.

23. Matka uviedla, že maloleký jarné prázdniny 2018 strávil spolu s otcom u starej matky na P.. Je toho názoru, že starej matke nebráni v stretávaní sa s malolekým. So starou matkou sa maloleký stretol, styk bol realizovaný, stará matka ho videla aj v priebehu roku 2017.

24. Stará matka prostredníctvom advokáta záverom zotrvala na podanom návrhu a žiadala upraviť stretávanie sa starej matky s malolekým v zmysle zmeny zo dňa 7.3.2018.

25. Matka prostredníctvom advokáta žiadala návrh zamietnuť ako nedôvodný, nakoľko stará matka sa s malolekým dieťaťom stretáva. Komunikujú telefonicky prostredníctvom internetu, resp. skype a nebolo preukázané, že by bránila v styku starej matky s malolekým.

26. Otec navrhol, aby súd upravil stretávanie sa starej matky s malolekým dieťaťom.

27. Kolízny opatrovník navrhol návrh zamietnuť.

28. Podľa ust. § 38 ods. 1,2 Civilného mimosporového poriadku, ak je účastníkom maloleký, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor malolekého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor malolekého bez prítomnosti iných osôb.

29. V priebehu konania súd vypočul aj mal. dieťa Y. E. H., A.. XX.X.XXXX dňa 31.10.2016. Mal. Y. po úvodnom zoznámení a nezáväznom rozhovore o škole, predmetoch, spolužiakoch a kamarátoch

postupne začal rozprávať o rodine. Uvedol, že má rád ocka, strieda sa sedem dní u ocka a sedem dní u mamy. Najradšej by ostal s ockom, pretože mamka klame. Má starých rodičov, ktorí bývajú na Slovensku a starých rodičov bývajúcich v Španielsku. Starých rodičov oslovuje mamie a papie, má ich veľmi rád. Chcel by byť s nimi častejšie, nakoľko nechodia na Slovensko lebo sú už starší. V lete mal byť s nimi ale prišli policajti a musel sa vrátiť od nich na Slovensko. Zavrel sa v kúpeľni, nechcel odísť. Mamke nepovie nič lebo sa hnevá. Maloletý spontánne rozpráva, že chce byť s ockom stále a chce byť aj so starými rodičmi s mamie a papie. Niekedy si skypujú, nakoľko sa nemôžu stretnúť. So slovenskými starými rodičmi je často. Mal. Y. je v priebehu výsluchu smutný, pýta sa s kým bude.

30. Podľa ust. § 25 ods. 5 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>> Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

31. Podľa ust. § 116 OZ, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

32. V ustanovení § 25 ods. 5 Zákona o rodine, zákonodarca v súlade s článkom 3 Dohovoru o právach dieťaťa zakotvil možnosť úpravy styku dieťaťa aj s blízkymi osobami. Blízkou osobou je podľa § 116 OZ príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel, iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Príbuznými sa rozumejú aj starí rodičia. Na to, aby súd určil styk dieťaťa so starými rodičmi je dôležité, aby dieťa malo vybudovaný vzťah so starými rodičmi. Pretrhnutie puta s dieťaťom môže mať na dieťa zlý dopad § 25 ods. 5 druhá veta odkazuje na primerané použitie odsekov 1-4, styk dieťaťa s týmito blízkymi osobami môže byť aj predmetom dohody medzi rodičmi podľa § 25 ods. 1. Rozhodnutie R 63/1965 rozoberalo problematiku a podľa tohto rozhodnutia pri rozhodovaní o tom, či a za akých podmienok možno uložiť rodičom povinnosť trpieť, aby sa ich dieťa stýkalo s inou osobou, ktorá nežije s nimi v spoločnej domácnosti, ktorej dieťa nie je zverené do výchovy a ktorá nemá na styk s dieťaťom právny nárok, treba vychádzať z toho, že tu ide o obmedzenie rodičovských práv rodičov, ktoré môže súd vysloviť len z dôvodov uvedených v § 38 Zákona o rodine. Súčasná právna úprava plne rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko, zároveň akceptuje, že dieťa môže mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby. Tieto osoby mohli pomáhať pri jeho výchove už odmalička a dieťa je na nich citovo naviazané a prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť stabilitu výchovného prostredia, jeho duševný a citový rozvoj a pod.. Súd však musí prihliadať aj na vek, zdravotný stav a podobne týchto príbuzných. Z uvedeného vyplýva, že starí rodičia majú nárok na to, aby sa stretávali s dieťaťom a majú právo žiadať, aby súd určil ich styk s dieťaťom. Neplatí to však automaticky. Styk so starými rodičmi sa upraví ako je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine. Je potrebné skúmať, či je to v záujme maloletého dieťaťa a či si to vyžadujú pomery v rodine. Obe podmienky musia byť splnené naraz (kumulatívne).

33. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem detí, je potrebné zdôrazniť, že záujem maloletého dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov, či blízkych osôb týkajúcich sa realizácie ich výchovného pôsobenia, pričom posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa nie je otázkou skutkovou ale právnym posúdením veci. V súlade s ust. § 25 ods. 5 vety prvej Zákon o rodine, môže súd upraviť styk dieťaťa s blízkymi osobami ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a zároveň to vyžadujú pomery v rodine. Zákon pri tom odkazuje pri výklade pojmu blízkej osoby na ust. § 116 OZ. Blízke osoby však nemajú zákonné právo na styk s maloletým dieťaťom na rozdiel od rodičov dieťaťa, avšak súd môže zohľadniť záujem maloletého dieťaťa a pomery v konkrétnej rodine a upraviť styk dieťaťa aj s týmito osobami, ale vždy pôjde len o výnimočné prípady. Je potrebné zdôrazniť slovné spojenie „súd môže upraviť“, to znamená, že nemusí upraviť styk dieťaťa s blízkymi osobami, čím zákon zvyrazňuje výnimočnosť takéhoto zásahu súdu do pomerov maloletého dieťaťa. V prípade rozhodovania súdu o úprave styku rodiča s dieťaťom je potrebné vychádzať zo zásady, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu voľného času. Úprava stretávania oprávneného rodiča s dieťaťom pod štandardný rozsah je vždy obmedzením styku rodiča s dieťaťom, pričom ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností a môže byť odôvodnený len závažnými okolnosťami. Úprava stretávania maloletého dieťaťa s blízkymi osobami v zmysle § 25 ods. 5 Zákona o rodine je možná, pokiaľ sa blízke osoby dieťaťa s rodičom, resp. rodičmi

dohodnú na stretávaní s dieťaťom. Súd je oprávnený o otázke stretávania dieťaťa s blízkymi osobami rozhodovať len vtedy, ak nie je možné upraviť styk dohodou. Čas, ktorý súd vymedzí blízkym osobám na stretávanie s dieťaťom nemá zasahovať výlučne do času jedného z rodičov. Svojím rozhodnutím by mal rovnako oddeliť z času starostlivosti každého rodiča tak, aby pre žiadneho z rodičov nepredstavovalo stretávanie dieťaťa s blízkymi osobami obmedzenie jeho práv. Súd skúmal, či takáto úprava styku bude v záujme dieťaťa a či si to budú vyžadovať pomery v rodine, najmä či by nedošlo k citovému strádaniu a či by rozvoj dieťaťa bol úplný po stránke citovej, rozumovej aj mravnej, pokiaľ by dieťaťu nebolo umožnené stretávať sa s týmito osobami.

34. Súd skúmal, či takáto úprava styku bude v záujme dieťaťa a či si to budú vyžadovať pomery v rodine, najmä či by nešlo k citovému strádaniu a či by rozvoj dieťaťa bol úplný po stránke citovej, rozumovej a mravnej, pokiaľ by dieťaťu nebolo umožnené stretávať sa s týmito osobami. V priebehu konania súd skúmal tieto skutočnosti a z výsluchov účastníkov zistil, že napriek komplikovanej situácii v rodine sa maloletý so starou matkou, t.j. navrhovateľkou stretáva. Maloletý je zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Počas stretávania sa otca s maloletým je v kontakte a v styku aj stará matka. Naposledy stará matka bola v kontakte s maloletým dieťaťom počas jarných prázdnin 2018, ktoré strávili na P.. Z vyjadrenia účastníkov konania ako i starej matky nevyplýva, že by maloleté dieťa bolo niekedy v minulosti v akejkoľvek dlhšej starostlivosti starej matky bez prítomnosti rodičov, čo by mohlo viesť k vyhovujúcemu rozhodnutiu. Súd nepovažoval za súladné s najlepším záujmom maloletého dieťaťa autoritatívne vymedziť kedy sa maloleté dieťa má so starou matkou, t.j. navrhovateľkou stykať predovšetkým s poukazom na vyjadrenia matky maloletého dieťaťa, otca ako i kolízneho opatrovníka s prihliadnutím na skutočnosť, že stará matka sa s maloletým dieťaťom stretáva, čo potvrdila vo svojej výpovedi. Je nepochybné, že v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18P/129/2014 o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu bolo nariadené znalecké dokazovanie. Konanie vo veci doposiaľ nie je právoplatne skončené. Maloleté dieťa je v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na základe predbežného opatrenia. Matka v priebehu konania deklarovala v rámci urovnania rodinných vzťahov a konfliktov aj bez rozhodnutia súdu umožniť starej matke stretávať sa s maloletým dieťaťom a naďalej rozvíjať citový vzťah k nemu, podieľať sa na jeho výchove. Súd apeluje na všetkých zúčastnených, aby rešpektovali vyvíjajúcu sa psychiku maloletého dieťaťa, nevrhali maloleté dieťa do svojich vzájomných disharmonických výrazne narušených vzťahov, čo môže mať v konečnom dôsledku výrazne negatívny dopad na psychický a fyzický vývoj predovšetkým maloletého dieťaťa. Stará matka musí rešpektovať predovšetkým skutočnosť, že matka a otec sú pre dieťa v tomto veku základnou vzťahovou osobou a ako rodičia prvotne zodpovedajú za výchovu dieťaťa a súčasne na druhej strane rodičia maloletého dieťaťa by si mali uvedomiť, že pre dieťa môže byť len prospešná prítomnosť starých rodičov pri výchove dieťaťa. V tejto súvislosti dáva všetkým zúčastneným do pozornosti Dohovor o právach dieťaťa, kde v článku 8, ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných zväzkov v súlade so zákonom a vylúčení nezákonných zásahov. Dohovor o právach dieťaťa uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácii dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami podľa článku 5. Nepochybné z vykonaného dokazovania ako i výsluchu maloletého dieťaťa vyplynulo, že maloletý má pozitívny a vrúcny vzťah k starej matke, t.j. navrhovateľke. Maloleté dieťa je od rozpadu vzťahu rodičov vystavené neustálym súdnym konaniam, vyšetrovaniam a znaleckým dokazovaniam, ktoré by dieťa v takom veku absolvovať nemalo.

35. Návrhy na doplnenie dokazovania predložením e-mailov medzi rodičmi ako i videozáznamu zo stretnutia maloletého dieťaťa so starou matkou, súd v tomto konaní nepovažoval za potrebné vykonať, nakoľko má za to, že výsluchom účastníkov konania mal dostatočne preukázané skutkové okolnosti na rozhodnutie. Opätovne uvádza, že nespochybnuje vzťah starej matky s maloletým dieťaťom.

36. S poukazom na ust. § 25 ods. 5 Zákona o rodine je súd toho názoru, že neboli splnené hmotno-právne podmienky na úpravu styku starej matky s maloletým a to s prihliadnutím tak na záujem maloletého dieťaťa ako aj pomery v rodine. Z uvedeného dôvodu preto návrh starej matky zamietol ako nedôvodný.

37. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.